

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
Deres ref: 201100306 EP IKR/bj

Høringsuttalelse - utredning om forenkling og modernisering av aksjeloven

Kantega AS er et ansatteid IT-selskap som er juridisk organisert som et aksjeselskap. Det er viktig for Kantega at alle ansatte har mulighet til å bli medeiere. Ansatteierskap gir gode økonomiske resultater og godt motiverte ansatte.

I høringsbrevet vises det til Soria Moria II-erklæringen og regjeringens ønske om å få på plass enklere regler for næringslivet, spesielt for små og mellomstore bedrifter. Vi påpeker at Soria Moria II-erklæringen også slår fast at regjeringen vil bidra til økt eierskap basert på bedrifter eiet av de ansatte (kapittel 4, 8. avsnitt). Forslaget til forenkling av aksjeloven vil slå positivt ut for ansatteide bedrifter, men har også noen negative virkninger som vi i denne høringsuttalelsen påpeker.

Kantega AS er et aksjeselskap med mange eiere. Aksjeselskapsformen er fleksibel og gir godt med rom for å velge organisering og styringsstruktur i virksomheten. Utredningen foreslår ytterligere oppmyking av reglene knyttet til dette, noe vi synes er positivt. Vi vil likevel bemerke at det flere steder i utredningen understrekes at aksjeselskapsformen skal være for selskaper med få eiere, mens selskaper med mange eiere antas å velge Allmennaksjeselskapsformen (ASA). Allmennaksjeselskapsformen er ikke forenlig med ansatteierskap, da denne selskapsformen nettopp har som utgangspunkt at allmennheten skal kunne omsette aksjer i selskapet.

Vi vil anbefale at det ikke gjøres lovendringer som gjør aksjeselskapsformen mindre egnet for et selskap med mange eiere så lenge det ikke finnes noen egen selskapsform for ansatteide selskaper.

Utredningen foreslår videre økt adgang til å benytte ny teknologi for å organisere virksomheten, for eksempel gjennom muligheten for elektronisk stiftelsesdokument og anledning til å avholde elektronisk generalforsamling. Kantega støtter disse forslagene, og vil påpeke at det er viktig at vilkårene for å gjøre bruk av mer effektive saksbehandlingsmetoder blir praktisk gjennomførbare for aksjeselskap med mange eiere.

Kommentarer til de enkelte forslagene

4.2.7 Standardvedtekter

Selskapsformen aksjeselskap gir stort rom for å velge styringsstruktur og organisering. Vedtektene blir derfor et viktig instrument for å tilpasse selskapsformen til det enkelte selskaps mål. I Kantega benytter vi for eksempel vedtektene til å regulere hvor mange aksjer en enkelt ansatt kan erverve. En ansatteid virksomhet vil ha behov for noen tilpasninger av selskapsformen som vedtektsreguleres. Vi har flere ganger fått henvendelser fra virksomheter i oppstartsfasen som vurderer ansatteierskap for å få oversendt våre vedtekter.

Vi registrerer at utredningen ikke legger opp til standardvedtekter. Vi tror at standardvedtekter for ansatteide selskaper kunne bidratt til at flere valgte denne organiseringen og sann sett oppfyllelse av regjeringens målsetning i Soria Moria II-erklæringen.

Hvis regjeringen velger å følge utredningens forslag om ikke å legge opp til standardvedtekter mener vi det bør utarbeides normalvedtekter for ansatteide selskaper. Kantega bidrar gjerne i et slikt arbeid.

5.5.11 Erverv av egne aksjer

Det foreslås å oppheve grensen for hvor stor andel av aksjene som kan eies av selskapet. For en ansatteid virksomhet vil selskapet vanligvis kjøpe tilbake aksjene når ansatte slutter. Dagens grense på 10 % kan være hemmende for dette, særlig i ansatteide virksomheter med få ansatte, hvor enkeltansatte derfor eier en stor andel av aksjene.

Kantega støtter forslaget om å oppheve kravet om at det samlede pålydende av egne aksjer ikke må overstige 10 % av aksjekapitalen. Vi deler vurderingen i utredningen om at dette vil være positivt for ansatteide virksomheter.

Det er også foreslått en ny § 9-4 andre ledd som gir mulighet til at generalforsamlingen kan gi en fullmakt med en varighet på inntil fem år for erverv av egne aksjer. Kantega mener dette forslaget er fornuftig. Det vil bety at fullmakt til erverv av egne aksjer ikke må gis på hver generalforsamling, og sparer sånn sett noe administrasjon.

5.5.13 Lån og annen finansiell bistand til erverv av aksjer i selskapet

For et ansatteid selskap med en målsetning om at alle ansatte skal kunne eie aksjer er det en stor utfordring at ansatte ofte ikke har mulighet til å stille tilstrekkelige midler til rådighet for aksjekjøp. Selv om aksjekursen settes tilsvarende egenkapitalen delt på antall ansatte er det krevende for mange ansatte å kjøpe seg inn i selskapet. Mange vil ha behov for å låne midler for å kjøpe seg inn som eier i egen bedrift. Hvis selskapet får anledning til å gi gunstige lån til sine ansatte vil det derfor bli mulig for flere å bli medeiere. Dette vil også ha en positiv fordelingseffekt. Det er attraktivt å eie aksjer i egen bedrift, og det er synd om dette godet skal forbeholdes ansatte som har hatt mulighet til å opparbeide seg stor egenkapital.

Det er derfor positivt at det foreslås å endre § 8-10. Av alle forslagene i utredningen er dette det viktigste enkelttiltaket for å bedre stillingen til ansatteide aksjeselskaper.

Vi mener utredningens forslag til ny § 8-10 virker fornuftig. Det er viktig at en økonomisk disposisjon som å stille midler til rådighet for aksjekjøp foregår i ryddige former. Vi støtter derfor kravet om generalforsamlingsvedtak med kvalifisert flertall for å yte bistand til erverv av aksjer i selskapet.

6.3.1.3 Generalforsamling uten møte

Utredningen foreslår å oppheve Asl. § 5-8 om saksbehandling uten møte, og å erstatte dette med en adgang til å fravike saksbehandlingsreglene, ref. 6.3.1.4.

Kantega er enig i dette opphevingsforslaget, og er enig i at dette kan gjøres med elektronisk saksbehandling. Vi er imidlertid ikke enige i at vedtak om saksbehandling på generalforsamling skal forutsette enstemmighet blant aksjeeierne, ref. vår kommentar til den foreslåtte § 5-1a nedenfor.

Kantega mener at styret bør ha selvstendig adgang til å avgjøre at det skal avholdes elektronisk generalforsamling. Årsaken er at det er uhensiktsmessig i et aksjeselskap med mange eiere å legge denne beslutningen til generalforsamlingen.

I denne forbindelse vil vi trekke frem at Allmennaksjeloven allerede har regulert gjennomføring av elektronisk generalforsamling på en svært hensiktsmessig måte

Vi foreslår derfor at Aksjeloven blir harmonisert med Allmennaksjeloven i forhold til bestemmelsene om elektronisk deltakelse på generalforsamling, ved å utvide Aksjelovens § 5-7 med to nye underparagrafer, tilsvarende de utvidelsene som er gjort av Allmennaksjeloven § 5-8, ref. Asal. § 5-8a og § 5-8b:

Asal. § 5-8a. Elektronisk deltakelse på generalforsamlingen

(1) Med mindre noe annet følger av selskapets vedtekter, kan styret beslutte at aksjeeierne skal kunne delta på generalforsamlingen ved bruk av elektroniske hjelpemidler, herunder at de kan utøve sine rettigheter som aksjeeiere elektronisk.

(2) Styret kan bare treffe beslutning om adgang til elektronisk deltakelse på generalforsamlingen etter første ledd dersom det sørger for en forsvarlig avholdelse av generalforsamlingen og at det foreligger systemer som sikrer at lovens krav til generalforsamling er oppfylt. Systemene må sikre at deltakelsen og stemmegivningen kan kontrolleres på en betryggende måte, og det må benyttes en betryggende metode for å autentisere avsenderen.

(3) Vedtektene kan fastsette nærmere krav til elektronisk deltakelse på generalforsamlingen.

Asal. § 5-8b. Skriftlig stemmegivning før generalforsamlingen

Det kan fastsettes i vedtektene at aksjeeierne skal kunne avgi sin stemme skriftlig, herunder ved bruk av elektronisk kommunikasjon, i en periode før generalforsamlingen. For slik stemmegivning skal det benyttes en betryggende metode for å autentisere avsenderen. Vedtektene kan fastsette nærmere krav til slik stemmegivning.

6.3.1.4 Adgang til å fravike lovens krav til generalforsamling ved enighet mellom aksjeeierne

Kantega ser positivt på forslaget om å gjøre de formelle kravene til avvikling av generalforsamling mer fleksible, ref. utredningens forslag til ny Asl. § 5.1a. Dette medfører både mulighet for betydelige besparelser for den enkelte bedrift, men også mulighet for selskapet å la aksjeeierne ta mer aktiv del i styringen av selskapet.

Derimot mener vi at kravet om at alle aksjeeierne må være enige om å fravike lovens krav blir for strengt. I en større ansatteid virksomhet vil det være mange aksjeeiere. Det er negativt om en enkelt aksjeeier kan blokkere for å blokkere for alle muligheter for å høste gevinstene av en forenklet og mer moderne saksbehandling. Vi foreslår derfor at vedtak for å fravike lovens krav, jfr. forslag om ny Asl. § 5.1a, kan fattes med kvalifisert flertall som for vedtektsendringer.

Med vennlig hilsen

Jon Øyvind Eriksen
Administrerende direktør

Jørund Leknes

Jørund Leknes
Systemutvikler